

EDUCATION

Question Booklet Sl. No.

130786

Name & Signature of the Invigilator **PAPER - II** OMR Answer Sheet No. :

CODE-13 Roll No. :

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words :

Time : 2 Hours]

No. of Printed Pages : 40

[Maximum Marks : 200

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **one hundred (100)** multiple choice type of questions. **All** questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
 - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
 - (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

Example: (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper - II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
7. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
8. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
9. Use only Blue/Black Ball point pen.
10. Use of any calculator or any electronic devices or log table etc., are prohibited.
11. There shall be no negative marking.
12. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા સૌ (100) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમિયાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
 - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પુષ્કળી ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર કાઢી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
 - (ii) કવર પુષ્કળી પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/ પૃષ્ઠો ઓછાં હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
 - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.

ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
6. કાચું કામ (Rough work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
7. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિહ્ન જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અભદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમકે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ બૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર કરવામાં આવશે.
8. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ચોરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ચોરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
9. માત્ર કાળી / ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
10. કેલ્ક્યુલેટર, લોગ ટેબલ અને અન્ય ઇલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
11. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણકન પ્રથા નથી.
12. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

DO NOT WRITE HERE

EDUCATION

Paper - II

1. The IKS aims at

- (A) Self-knowledge
- (B) Knowledge of our traditions
- (C) Knowing the supreme being
- (D) Understanding the soul of India

2. Justice as a constitutional value means

- (A) Equality
- (B) Quality
- (C) Equity
- (D) Opportunity

3. A democratic teacher is s/he who

- (A) Allows noise in the classroom
- (B) Asks open-ended questions
- (C) Teaches national values informally
- (D) Is a friend, philosopher and guide to the students

1. IKSનું લક્ષ્ય શું છે

- (A) સ્વ-જ્ઞાન
- (B) આપણી પરંપરાઓનું જ્ઞાન
- (C) પરમતત્વને જાણી લેવું
- (D) ભારતના આત્માની સમજણ પ્રાપ્ત કરવી

2. બંધારણીય મૂલ્ય તરીકે ન્યાય એટલે

- (A) સમાનતા
- (B) ગુણવત્તા
- (C) સમતા
- (D) તક

3. લોકશાહીય શિક્ષક એને કહેવાય કે જે

- (A) વર્ગમાં ઘોંઘાટ થવા દે
- (B) ખુલ્લા છેડાવાળા પ્રશ્નો પૂછે
- (C) અનૌપચારિક રીતે રાષ્ટ્રીય મૂલ્યોનું શિક્ષણ આપે
- (D) વિદ્યાર્થીઓ માટે મિત્ર, ચિંતક અને માર્ગદર્શક હોય.

4. What is the most appropriate meaning of Aristotles definition : 'Education is creating a sound mind in a sound body.' ?
- (A) Only a sound mind can hold a sound body
- (B) Preparing physiological and psychological well-being is the task of education
- (C) By creating a sound mind, education also creates a strong body
- (D) The body and mind must communicate with each other
5. What is true about Avidya ?
- (A) Wants are at the root of Avidya
- (B) Avidya is harmful in every sense
- (C) Avidya is borne of Tamas
- (D) Avidya means Apra Vidya
6. Which one is NOT a characteristic of relative deprivation ?
- (A) Discrepancy
- (B) Assumption about the proportion of expectations
- (C) Problems related to social justice
- (D) Comparison on the positive side

4. એરિસ્ટોટલે આપેલી આ વ્યાખ્યાનો સૌથી યોગ્ય અર્થ કયો છે ?
- "શિક્ષણ એટલે બળવાન શરીરમાં સબળ મનનું સર્જન."
- (A) માત્ર સબળ મન જ બળવાન શરીરને ધારણ કરી શકે
- (B) શારીરિક અને માનસિક નિરામયનું ઘડતર કરવું એ શિક્ષણનું કાર્ય છે
- (C) સબળ મનનું સર્જન કરવાના કારણે શિક્ષણ બળવાન શરીરનું સર્જન કરે છે
- (D) શરીર અને મનનું એકબીજા સાથે પ્રત્યાયન ચાલુ જ રહેવું જોઈએ
5. અવિદ્યા વિશે કયું વિધાન ખરું છે ?
- (A) તૃષ્ણાઓ અવિદ્યાનું મૂળ છે
- (B) અવિદ્યા સર્વથા નુકસાનકારક છે
- (C) અવિદ્યા તમસમાંથી જન્મે છે
- (D) અવિદ્યા એટલે અપરા વિદ્યા
6. નીચેના પૈકીનું કયું લક્ષણ સાપેક્ષ વંચિતતા સૂચવતું નથી ?
- (A) વિસંગતિ
- (B) અપેક્ષાઓના પ્રમાણની ધારણા
- (C) સામાજિક ન્યાયને લગતી સમસ્યાઓ
- (D) હકારાત્મક બાજુએ કરવામાં આવતી સરખામણી

7. Arrange from the broadest to the narrowest.

i. Aim

ii. Goal

iii. Learning outcome

iv. Objective

(A) iii, iv, i, ii

(B) i, iii, iv, ii

(C) ii, i, iv, iii

(D) i, iii, ii, iv

8. 'The real task of education is to destroy the bondage of religion, creed and caste which delimit the human psyche'. - Who has professed this ?

(A) Aurobindo

(B) Paulo Freire

(C) Savitribai Phule

(D) J. Krishnamurti

7. સૌથી વ્યાપક અર્થ ધરાવનારથી સૌથી સંકુચિત અર્થ ધરાવનારના ક્રમમાં ગોઠવો.

i. લક્ષ્ય

ii. ધ્યેય

iii. અધ્યયન નીપજ

iv. ઉદ્દેશ

(A) iii, iv, i, ii

(B) i, iii, iv, ii

(C) ii, i, iv, iii

(D) i, iii, ii, iv

8. "મનુષ્યની ચેતનાને કુંઠિત કરનારા ધર્મ, માન્યતાઓ, જ્ઞાતિના બંધનોને છેદવાનું ખરું કામ શિક્ષણે કરવાનું છે."- આનું પ્રતિપાદન કોણે કરેલું છે ?

(A) શ્રી અરવિંદ

(B) પાઉલો ફ્રેઈરે

(C) સાવિત્રીબાઈ ફૂલે

(D) જી. કૃષ્ણમૂર્તિ

9. Which school of philosophy does NOT emphasise epistemology in its educational thinking ?
- (A) Realism
(B) Idealism
(C) Existentialism
(D) Pragmatism
10. Indian philosophy is called 'Darshan' Which of the following characteristics is the least important in 'Darshan' ?
- (A) Mysticism
(B) Experience
(C) Realization
(D) Intellectuality
11. Before starting a school for slum dwellers, the government is required to conduct
- (A) Budget analysis
(B) Zero cost analysis
(C) Cost benefit analysis
(D) Cost effective analysis
9. તત્વજ્ઞાનની કઈ વિચારધારા પોતાના શિક્ષણ-ચિંતનમાં જ્ઞાનમીમાંસાને પ્રાધાન્ય આપતી નથી ?
- (A) વાસ્તવવાદ
(B) આદર્શવાદ
(C) અસ્તિત્વવાદ
(D) વ્યવહારવાદ
10. ભારતીય તત્વચિંતનને 'દર્શન' કહેવામાં આવે છે. નીચેના પૈકી કયું લક્ષણ દર્શનમાં સૌથી ઓછું મહત્વ ધરાવે છે ?
- (A) રહસ્યમયતા
(B) અનુભૂતિ
(C) સાક્ષાત્કાર
(D) બૌદ્ધિકતા
11. ઝુંપડપટ્ટીમાં રહેનારાઓ માટે શાળા શરૂ કરવા માટે સરકારે _____ કરવું જોઈએ.
- (A) અંદાજપત્ર વિશ્લેષણ
(B) શૂન્ય પડતર વિશ્લેષણ
(C) પડતર લાભ વિશ્લેષણ
(D) પડતર અસરકારકતા વિશ્લેષણ

15. For any political party at different levels of Governance, priorities should be 'introducing pro-poor policies' for

- (A) Education for individuals
- (B) Education in institution
- (C) Education with incentive
- (D) Education with quality and equitability

16. Traditionally, education has been directly related to political and social discourse, except for

- (A) Creating market-based education
- (B) Shaping the nation and state
- (C) Citizenship right
- (D) Underwriting the nation

17. Theory of rational choice in education views that student's educational decision is NOT affected by

- (A) Student's utility considerations
- (B) Failure expectations in the choices
- (C) Motivation to avoid downward social mobility
- (D) Familial expectation for the choice

15. શાસનની વિવિધ કક્ષાએ કોઈપણ રાજકીય પક્ષે ગરીબ તરફી નીતિઓની રજૂઆતને _____ માટે અગ્રતા આપવી જોઈએ.

- (A) દરેક માટે શિક્ષણ
- (B) સંસ્થામાં શિક્ષણ
- (C) પ્રોત્સાહન રાશિ સાથે શિક્ષણ
- (D) ગુણવત્તા અને સમતા સાથે શિક્ષણ

16. પારંપારિક રીતે શિક્ષણ પ્રત્યક્ષપણે રાજકીય અને સામાજિક વિમર્શ સાથે સંબંધિત છે, સિવાય કે

- (A) બજાર આધારિત શિક્ષણનું સર્જન કરવું
- (B) રાષ્ટ્ર અને રાજ્યનું નિર્માણ કરવું
- (C) નાગરિક-હક્કો
- (D) દેશ માટે જવાબદારી લેવી

17. શિક્ષણનો તર્કનિષ્ઠ પસંદગીનો સિદ્ધાંત દર્શાવે છે કે શૈક્ષણિક નિર્ણયો પર _____ ની અસર થતી નથી.

- (A) ઉપયોગીતા અંગેની વિદ્યાર્થીઓની નિસબત
- (B) પસંદગીમાં રહેલો નિષ્ફળતાનો ડર
- (C) અધોગામી સામાજિક ગતિશીલતાથી બચી જવાની પ્રેરણા
- (D) પસંદગી અંગે કુટુંબની અપેક્ષાઓ

12. Educational finance aims at seeing that the money for education is spent most

- (A) Appropriately and adequately
- (B) Judiciously and productively
- (C) Effectively and efficiently
- (D) Equally and effectively

13. Budgeting in Education means

- (A) Financial plan through which educational objectives are implemented for a year
- (B) Translation of financial need into financial plan for a year
- (C) Financial blue print to support educational programme for a year
- (D) A plan to calculate infrastructural expenditure for a year

14. The consolidation of education in political development is to

- (A) Inculcate educational and political interference in individual
- (B) Relate educational attributes with political attributes of individuals
- (C) Inculcate educational interest and political interference in individual
- (D) Relate educational institution with political interference

12. શૈક્ષણિક વલ્ત (Finance) નો હેતુ છે, શૈક્ષણિક રાશિ (Money) સૌથી

- _____ વપરાય છે તે જોવું.
- (A) યોગ્ય અને પર્યાપ્ત રીતે
 - (B) ન્યાયિક અને ઉત્પાદકીય રીતે
 - (C) અસરકારક અને કાર્યક્ષમ રીતે
 - (D) સમાન અને અસરકારક રીતે

13. શિક્ષણમાં અંદાજપત્ર રચના એટલે

- (A) એવું વિત્તીય (નાણાંકીય) આયોજન કે જેના દ્વારા શૈક્ષણિક હેતુઓનો વર્ષ દરમિયાન અમલ કરવામાં આવે
- (B) વાર્ષિક નાણાંકીય જરૂરિયાતને નાણાંકીય આયોજનમાં પરિવર્તિત કરવું.
- (C) વર્ષના શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોને મદદ કરનારી નાણાંકીય બ્લ્યુપ્રિન્ટ
- (D) વર્ષના માળખાકીય ખર્ચની ગણતરી કરવા માટેનું આયોજન

14. રાજકીય વિકાસમાં શિક્ષણનું એકીકરણ _____ છે.

- (A) વ્યક્તિમાં શૈક્ષણિક અને રાજકીય દરમિયાનગીરી (interference) કેળવવા માટે
- (B) વ્યક્તિમાં શૈક્ષણિક ગુણો સાથે રાજકીય ગુણોને જોડવા માટે
- (C) વ્યક્તિમાં શૈક્ષણિક રસ અને રાજકીય દરમિયાનગીરીને કેળવવા માટે
- (D) શૈક્ષણિક સંસ્થાને રાજકીય દરમિયાનગીરી સાથે જોડવા માટે

18. What is NOT true for economics of education ?

- (A) Productivity of educational institution lies at the heart of economics
- (B) Marketing of the education to improve labor force
- (C) Well-educated labor force is required for a nation to compete in world
- (D) Better educated workers have more favourable labor market

19. Cost effective analysis in assessing education projects, is

- (A) The only approach to compare education related investments
- (B) Based on the costs to achieve a specific educational outcome
- (C) Used when there is multiple intervention option to support improvement in education
- (D) Used to assess projects how they forget specific population of interest

18. શિક્ષણના અર્થશાસ્ત્ર માટે શું સાચું નથી ?

- (A) શૈક્ષણિક સંસ્થાઓની ઉત્પાદકતા અર્થશાસ્ત્રના હૃદયમાં છે
- (B) મજૂર બળમાં વધારો કરવા માટે શિક્ષણનું માર્કેટિંગ કરવું
- (C) વિશ્વ સાથે સ્પર્ધા કરવા માટે સુશિક્ષિત મજૂર બળ જરૂરી છે
- (D) વધુ સારા શિક્ષિત કામદારો પાસે અનુકૂળ બજાર છે

19. શિક્ષણ યોજના (પ્રોજેક્ટ)નું મૂલ્યાંકન કરતા પડતર અસરકારકતા વિશ્લેષણ (cost effective analysis).

- (A) શિક્ષણ સંબંધિત નિષ્ફળતાની તુલના કરવા માટેનો એક જ અભિગમ છે
- (B) ચોક્કસ શૈક્ષણિક નિષ્પત્તિ સિદ્ધ કરવા માટેની પડતર પર આધારિત છે
- (C) જ્યારે શિક્ષણમાં સુધારાને ટેકો આપતા બહુવિધ હસ્તક્ષેપ હોય ત્યારે વપરાય
- (D) રસ ધરાવતા વિશિષ્ટ લોકોને તે કઈ રીતે ભૂલી જાય છે તેનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે વપરાય છે

20. Human capital theory is also known as

- (A) Human management theory
- (B) Human resource theory
- (C) Man power theory
- (D) People oriented theory

21. Which of the following is NOT one of the multiple intelligences proposed by Gardner ?

- (A) Interpersonal intelligence
- (B) Musical intelligence
- (C) Emotional intelligence
- (D) Spatial intelligence

22. If a test is measuring fluency and flexibility of thinking, then the test is measuring

- (A) Aptitude
- (B) Intelligence
- (C) Personality
- (D) Creativity

20. માનવ મૂડી સિદ્ધાંત _____ તરીકે પણ ઓળખાય છે.

- (A) માનવ વ્યવસ્થાપન સિદ્ધાંત
- (B) માનવ સંસાધન સિદ્ધાંત
- (C) માનવ શક્તિ સિદ્ધાંત
- (D) લોક લક્ષી સિદ્ધાંત

21. નીચેનામાંથી શાનો સમાવેશ ગાર્ડનર સૂચિત 'બહુવિધ બુદ્ધિ'માં નથી થતો ?

- (A) આંતરવૈયક્તિક બુદ્ધિ
- (B) સંગીત લક્ષી બુદ્ધિ
- (C) સાંવેગિક બુદ્ધિ
- (D) અવકાશીય બુદ્ધિ

22. જે કસોટી ચિંતનની પ્રવાહીતા અને લવચિકતાનું માપન કરે છે તે કસોટી શાનું માપન કરે છે ?

- (A) અભિયોગ્યતા
- (B) બુદ્ધિ
- (C) વ્યક્તિત્વ
- (D) સર્જનશીલતા

- 23.** If an individual excels in understanding and expressing her/his emotions then that individual would have a high score in which type of intelligence ?
- (A) Spiritual intelligence
(B) Intra personal intelligence
(C) Inter personal intelligence
(D) Spatial intelligence
- 24.** Practices such as mentoring, internship, on the job training are based on which of the following theories ?
- (A) Gagne's conditions of learning theory
(B) Bandura's social learning theory
(C) Kohler's learning by insight theory
(D) Skinner's operant conditioning theory
- 25.** According to Albert Bandura, the expression of aggression is
- (A) A healthy outpouring of energy
(B) A calming outpouring of energy
(C) An encouragement to future aggressive acts
(D) Likely to increase frustration
- 23.** જે વ્યક્તિ પોતાના સંવેગોને ખૂબ સારી રીતે સમજે છે અને અભિવ્યક્ત કરે છે તે કઈ કસોટીમાં ઉચ્ચ પ્રાપ્તિકો મેળવી શકશે ?
- (A) આધ્યાત્મિક બુદ્ધિની
(B) અંતરવૈયક્તિક બુદ્ધિની
(C) આંતરવૈયક્તિક બુદ્ધિની
(D) અવકાશીય બુદ્ધિની
- 24.** મેન્ટરીંગ અને ઈન્ટર્નશિપ જેવી સેવાકાલીન તાલીમો નીચેનામાંથી કઈ થીયરી પર આધારિત છે ?
- (A) ગેનેની અધ્યયન-પરિસ્થિતિઓની થીયરી
(B) બાંદુરાની સામાજિક અધ્યયનની થીયરી
(C) કોહ્લરની આંતરસૂઝ દ્વારા અધ્યયનની થીયરી
(D) સ્કિનરની કારક અભિસંધાનની થીયરી
- 25.** આલ્બર્ટ બાંદુરા અનુસાર આક્રમકતાની અભિવ્યક્તિ શું સૂચવે છે ?
- (A) ઊર્જાનો તંદુરસ્ત ઊભરો
(B) ઊર્જાનો શાંતિદાયક ઊભરો
(C) ભવિષ્યમાં આક્રમક વર્તન કરવા માટેનું પ્રોત્સાહન
(D) હતાશામાં વૃદ્ધિ થવાની સંભાવના

26. Which of the following methods of study of human behaviour is chronologically the earliest ?

- (A) Clinical method
- (B) Testing
- (C) Introspection
- (D) Survey method

27. Which of the following activities is NOT performed in educational guidance ?

- (A) Help students analyse their problem
- (B) Organise class talk to help students prepare for an examination
- (C) Advise students which occupation they should choose
- (D) Help students to adjust to the regulations of the school

28. Which of the following concepts was NOT propounded by Sigmund Freud ?

- (A) Electra complex
- (B) Super Ego
- (C) Superiority complex
- (D) Sublimation

26. માનવ વર્તનનો અભ્યાસ કરવાની નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિ કાલાનુક્રમે સૌથી પહેલી છે ?

- (A) ક્લિનિકલ પદ્ધતિ
- (B) કસોટી દ્વારા તપાસ
- (C) આત્મનિરીક્ષણ
- (D) સર્વેક્ષણ પદ્ધતિ

27. શૈક્ષણિક માર્ગદર્શન અંતર્ગત કઈ પ્રવૃત્તિનો સમાવેશ થતો નથી ?

- (A) વિદ્યાર્થીઓને તેમની સમસ્યાઓ સમજવામાં મદદ કરવી
- (B) પરીક્ષાની તૈયારી માટે વિદ્યાર્થીઓને સહાય મળે તેવા વર્ગ-વાર્તાલાપનું આયોજન કરવું
- (C) કયો વ્યવસાય પસંદ કરવો તે અંગે વિદ્યાર્થીઓને સલાહ આપવી
- (D) શાળાના નીતિનિયમો સાથે અનુકૂળન સાધવા માટે વિદ્યાર્થીઓને મદદ કરવી

28. નીચેના પૈકી કઈ વિભાવના સિગ્મંડ ફ્રોઈડ દ્વારા પ્રતિપાદિત નથી ?

- (A) ઇલેક્ટ્રા ગ્રંથિ
- (B) અધિ અહમ્
- (C) ગુરુતા ગ્રંથિ
- (D) ઊર્ધ્વાકરણ

29. The ability to conserve area is a characteristic of which of the following stages of thinking ?

- (A) Sensory-motor stage
- (B) Pre-operational stage
- (C) Concrete operational stage
- (D) Formal operational stage

30. 'Assimilation' and 'Accommodation' are the processes that are involved in

- (A) Synthesis
- (B) Equilibration
- (C) Association
- (D) Concept Formation

31. The most important aspect of teaching is

- (A) Taking classes regularly
- (B) Covering the course content within stipulated time
- (C) Keeping students relaxed while teaching
- (D) Making students understand and assimilate what the teachers teach

29. 'ક્ષેત્રફળની સમજ સ્થિર થવાની શક્તિ' એ કયા તબક્કાની લાક્ષણિકતા છે ?

- (A) સાંવેદનિક-ક્રિયાત્મક તબક્કો
- (B) પૂર્વ-ક્રિયાત્મક તબક્કો
- (C) મૂર્ત-ક્રિયાત્મક તબક્કો
- (D) ઔપચારિક-ક્રિયાત્મક તબક્કો

30. પરિપાચન અને તદ્યોગ્યતા સ્થાપનની પ્રક્રિયાઓ શાંની અંતર્ગત થાય છે ?

- (A) સંશ્લેષીકરણ
- (B) સંતુલન
- (C) જોડાણ
- (D) સંકલ્પના-સંરચના

31. અધ્યાપનનું સૌથી અગત્યનું પાસું કયું છે ?

- (A) નિયમિતપણે વર્ગો લેવા
- (B) નિશ્ચિત કરેલા સમયગાળામાં અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરવો
- (C) અધ્યાપન દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓને તણાવરહિત રાખવા
- (D) શિક્ષકો જે શીખવે તે વિદ્યાર્થીઓ સમજે અને પચાવે તે જોવું

- 32.** Which organisation is directly responsible for the professional development of school teachers in India ?
- (A) NCTE (B) NCERT
(C) CIET (D) NIEPA
- 33.** The best way to react to wrong answer by a student is
- (A) To ask another student to give the right answer
(B) To ignore wrong answer and pass on to the next question
(C) To scold the student for not having learnt lesson
(D) To explain why the answer is wrong
- 34.** 'Cone of Experience' related to teaching-learning was suggested by
- (A) Froebel (B) Kilpatrick
(C) Edger Dale (D) John Dewey
- 35.** Reflective teaching practice implies the use of one's
- (A) Recalling
(B) Reinforcement of learning
(C) Cognition
(D) Meta cognition
- 32.** ભારતમાં શાળા શિક્ષકોના વ્યાવસાયિક વિકાસ માટે નીચેનામાંથી કયું સંગઠન સીધી રીતે જવાબદાર છે ?
- (A) NCTE (B) NCERT
(C) CIET (D) NIEPA
- 33.** વિદ્યાર્થીએ આપેલા ખોટા જવાબનો પ્રતિભાવ આપવાની શ્રેષ્ઠ રીત કઈ છે ?
- (A) બીજા કોઈ વિદ્યાર્થીને સાચો ઉત્તર આપવાનું કહેવું
(B) તે ખોટા જવાબની અવગણના કરીને પછીના પ્રશ્ન પર જવું
(C) બરાબર ન શીખવા બદલતે વિદ્યાર્થીને ઠપકો આપવો
(D) એનો જવાબ કઈ રીતે ખોટો છે તે સ્પષ્ટ કરવું
- 34.** અધ્યયન-અધ્યાપન સંલગ્ન 'અનુભવનો શંકુ' કોનું પ્રદાન છે ?
- (A) ફ્રોબેલ (B) કિલપેટ્રિક
(C) એડગર ડેલ (D) જ્હોન ડ્યૂઈ
- 35.** ચિંતનાત્મક અધ્યાપન વ્યવહારમાં શાનો ઉપયોગ કરવાનું સૂચિત છે ?
- (A) સ્મરણ
(B) અધ્યયનનું સુદૃઢીકરણ
(C) બોધન
(D) અધિબોધન

36. Match the models of teacher education in List 'A' with the description in List 'B'.

List 'A'	List 'B'
1. Behaviouristic	a. Knowledge and skills are developed by observation
2. Inquiry oriented	b. Participants explore academic content by posing and investigating question
3. Competency based	c. Participants become proficient through demonstrating mastery
	d. Principle of operant conditioning used for teacher training

Choose the correct answer.

- (A) 1 - c, 2 - a, 3 - d
(B) 1 - d, 2 - b, 3 - c
(C) 1 - b, 2 - c, 3 - d
(D) 1 - a, 2 - d, 3 - c

36. શિક્ષક-પ્રશિક્ષણનાં પ્રતિમાન અને તેના વિવરણના ખરાં જોડકાં બનાવો.

યાદી 'A'

યાદી 'B'

1. વર્તન લક્ષી	a. નિરીક્ષણ દ્વારા જ્ઞાન અને કૌશલ્યોનો વિકાસ
2. પૃચ્છા કેન્દ્રી	b. સહભાગીઓ પ્રશ્નો પૂછી, અન્વેષણ કરીને વિષયવસ્તુ તપાસે છે
3. ક્ષમતા આધારિત	c. સહભાગીઓ નિપુણતાનું નિદર્શન કરીને પ્રવીણ બને છે.
	d. શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ માટે કારક અભિસંધાન સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ થાય છે

સાચો ઉત્તર પસંદ કરો.

- (A) 1 - c, 2 - a, 3 - d
(B) 1 - d, 2 - b, 3 - c
(C) 1 - b, 2 - c, 3 - d
(D) 1 - a, 2 - d, 3 - c

37. Early childhood education has been included in the context of

- (A) Life Goal
- (B) Literacy Goal
- (C) Millennium Goal
- (D) Sustainable Development Goal

38. NISHTHA 4.0 is for _____ .

- (A) Early childhood care and education
- (B) Foundational literacy and numeracy
- (C) Elementary level
- (D) Secondary level

39. The Samagra Shiksha Scheme was launched (2018-19) with the aim to universalise quality school education from

- (A) Pre-school to Class-12
- (B) Class-1 to Class-12
- (C) Class-1 to Class-10
- (D) Class-1 to Class-8

40. What is the fullform of NPST ?

- (A) National Professional Standards for Teachers
- (B) National Proficiency Standards for Teachers
- (C) National Plan for Science Teachers
- (D) National Plan for Science and Technology

37. પ્રારંભિક બાળ-શિક્ષણનો સમાવેશ કયા સંદર્ભમાં કરવામાં આવ્યો છે ?

- (A) જીવનલક્ષી ધ્યેય
- (B) શૈક્ષણિક ધ્યેય
- (C) સહસ્રાબ્દિ ધ્યેય
- (D) ટકાઉ વિકાસનું ધ્યેય

38. NISHTHA 4.0 _____ માટે છે.

- (A) પ્રારંભિક બાળ સંભાળ અને શિક્ષણ (ECCE)
- (B) મૂળભૂત સાક્ષરતા અને સંખ્યાત્મકતા (FLN)
- (C) પ્રારંભિક કક્ષા
- (D) માધ્યમિક કક્ષા

39. શાળા શિક્ષણના ગુણવત્તાયુક્ત સાર્વત્રિક શિક્ષણના હેતુથી _____ ધોરણો માટે સમગ્ર શિક્ષા યોજના (2018-19) શરૂ કરવામાં આવી હતી.

- (A) પૂર્વશાળેય શિક્ષણથી ધોરણ-12
- (B) ધોરણ-1 થી ધોરણ-12
- (C) ધોરણ-1 થી ધોરણ-10
- (D) ધોરણ-1 થી ધોરણ-8

40. NPST નું પૂરું નામ શું છે ?

- (A) National Professional Standards for Teachers
- (B) National Proficiency Standards for Teachers
- (C) National Plan for Science Teachers
- (D) National Plan for Science and Technology

41. To evaluate a curriculum is to act for formal determination of the effectiveness and value of

- (A) input and product
- (B) product and principles
- (C) processes and domains
- (D) context and cognition

42. The NCTE join hands with the following to develop curriculum for general teacher education programme

- i. NAAC
 - ii. DEC
 - iii. RCI
- (A) i and ii
 - (B) ii and iii
 - (C) i and iii
 - (D) i, ii and iii

43. "Curriculum is a sequence of potential experience set up in the schools for the purpose of disciplining children and youth in group ways of thinking and action."

What type of elements this definition contains ?

- (A) authoritarian, developmental, sociological
- (B) unfoldment of learners, moral, idealistic
- (C) idealistic, moral, formal
- (D) democratic, moral, informal

41. અભ્યાસક્રમનું મૂલ્યાંકન કરવું એટલે _____ ની અસરકારકતા અને મૂલ્યનું ઔપચારિક નિર્ધારણ કરવા માટેનું કાર્ય કરવું.

- (A) આગત અને નિર્ગત
- (B) નિર્ગત અને સિદ્ધાંતો
- (C) પ્રક્રિયાઓ અને ક્ષેત્રો
- (D) સંદર્ભ અને બોધ

42. શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ માટેનો સર્વ સામાન્ય કાર્યક્રમ તૈયાર કરવા માટે NCTEએ કોનો કોનો સાથ લીધો છે ?

- i. NAAC
 - ii. DEC
 - iii. RCI
- (A) i and ii
 - (B) ii and iii
 - (C) i and iii
 - (D) i, ii and iii

43. "અભ્યાસક્રમ એ શાળા માટે ગોઠવેલાં એવા સંભવિત અનુભવોની શૃંખલા છે કે જેનો ઉદ્દેશ બાળકો અને યુવાનોની વિચારણા તથા ક્રિયાઓને જૂથ-સ્વીકૃત રીત અનુસાર શિસ્તબદ્ધ કરવામાં આવે છે." - આ વ્યાખ્યામાં કયા પ્રકારનાં લક્ષણો સમાવિષ્ટ છે ?

- (A) અધિકારવાદી, વિકાસાત્મક, સમાજશાસ્ત્રીય
- (B) અધ્યેતાનું પ્રકુલ્લન, નૈતિક, આદર્શવાદી
- (C) આદર્શવાદી, નૈતિક, ઔપચારિક
- (D) લોકશાહીય, નૈતિક, અનૌપચારિક

44. For curriculum transaction, what is the correct order of instructional processes ?
- (A) Analyse, Develop, Design
(B) Develop, Analyse, Design
(C) Design, Develop, Analyse
(D) Develop, Design, Analyze
45. Which designs are appropriate for a subject-centred curriculum ?
- (A) Life situation oriented design and reconstruction design
(B) Process design and intervention design
(C) Humanistic design and product design
(D) Broad field design and process design
46. Steps involved in implementing the Individual Need and Interest Model of Curriculum involve
- i. assessment of objectives
ii. assessment of students
iii. assessment of learning
iv. implementation curriculum
- (A) i, ii, iii and iv
(B) ii, iii and iv
(C) i, ii and iii
(D) i, ii and iv
44. અભ્યાસક્રમ શીખવવા માટે અનુદેશન પ્રક્રિયાઓનો સાચો ક્રમ કયો છે ?
- (A) વિશ્લેષણ, વિકાસ, સંરચના
(B) વિકાસ, વિશ્લેષણ, સંરચના
(C) સંરચના, વિકાસ, વિશ્લેષણ
(D) વિકાસ, સંરચના, વિશ્લેષણ
45. વિષય-કેન્દ્રી અભ્યાસક્રમ સંરચના માટે કઈ ડિઝાઇન ઉપયુક્ત છે ?
- (A) જીવન-પરિસ્થિતિ કેન્દ્રી અને પુનરંરચનાલક્ષી
(B) પ્રક્રિયા ડિઝાઇન અને દરમિયાનગીરી ડિઝાઇન
(C) માનવતાવાદી અને પરિણામ લક્ષી ડિઝાઇન
(D) વ્યાપક ક્ષેત્ર ડિઝાઇન અને પ્રક્રિયા ડિઝાઇન
46. અભ્યાસક્રમના વ્યક્તિગત જરૂરિયાત અને અભિરુચિના મોડેલનું અમલીકરણ કરવામાં કયાં સોપાનોનો સમાવેશ થાય છે ?
- i. હેતુઓનું મૂલ્યાંકન
ii. વિદ્યાર્થીઓનું મૂલ્યાંકન
iii. અધ્યયનનું મૂલ્યાંકન
iv. અભ્યાસક્રમનું અમલીકરણ
- (A) i, ii, iii અને iv
(B) ii, iii અને iv
(C) i, ii અને iii
(D) i, ii અને iv

47. Curriculum change does NOT entail

- (A) Systematic sequence ranging from goals to means
- (B) Creating conditions for productive work
- (C) Involving change devoid of emotional factor
- (D) Requires competencies in different combination at different point of works

48. Curriculum development is a complex undertaking that involves

- (A) implement both the content understandings and objectives
- (B) choices must be restricted certain types of learning experiences
- (C) decisions are to be made how a teacher is comfortable in evaluation
- (D) choices are to be made how curriculum should have restricted domains of study

49. What is NOT included the CIPP model ?

- (A) Overall goal evaluation
- (B) Input evaluation
- (C) Outcome evaluation
- (D) Learner evaluation

47. અભ્યાસક્રમ પરિવર્તનમાં શું સમાવિષ્ટ નથી ?

- (A) ધ્યેયોથી માંડીને સાધનો સુધીની પ્રણાલીબદ્ધ સાંકળ
- (B) ઉત્પાદક કાર્ય માટેની પરિસ્થિતિઓનું સર્જન
- (C) ભાવાત્મક પરિબળો વગરના પરિવર્તનનો સમાવેશ
- (D) કાર્યના અલગ અલગ તબક્કામાં જુદા જુદા જોડાણો રચવાની ક્ષમતાની જરૂર પડે છે.

48. અભ્યાસક્રમનો વિકાસ એક સંકુલ જવાબદારી (undertaking), છે જે _____ ને સાંકળે છે.

- (A) વિષયવસ્તુની સમજ અને હેતુઓ, બંનેના અમલ
- (B) ચોક્કસ પ્રકારના અધ્યયન અનુભવોની પસંદગીઓ પર ફરજિયાત પ્રતિબંધ
- (C) મૂલ્યાંકનમાં શિક્ષક કઈ રીતે સહજ બને છે તેના નિર્ણયો લેવા
- (D) અભ્યાસક્રમે કઈ રીતે અભ્યાસનાં પાસાઓને મર્યાદિત બનાવવા તેની પસંદગીઓ

49. CIPP મોડેલમાં શાને સમાવવામાં નથી આવતું?

- (A) વ્યાપક ધ્યેયનું મૂલ્યાંકન
- (B) આગત-મૂલ્યાંકન
- (C) નીપજ-મૂલ્યાંકન
- (D) અધ્યેતાનું મૂલ્યાંકન

50. The definition of curriculum as "Curriculum should be conceived as an epitome of the rounded whole of the knowledge and experience of the human race" is given by
- (A) Froebel
(B) Munroe
(C) Taylor
(D) Bacon
51. Due to which type of the following items of the test the range of scores increases ?
- (A) Too easy
(B) Too difficult
(C) Average difficult
(D) Combination of A and B
52. Select from the following groups of scales taking level of precision, from low to high as a criterion.
- (A) Ordinal, Nominal, Interval, Ratio
(B) Nominal, Ordinal, Ratio, Interval
(C) Nominal, Ordinal, Interval, Ratio
(D) Ordinal, Interval, Ratio, Nominal
50. "જ્ઞાન અને માનવજાતના અનુભવના સમગ્ર વર્તુળના પ્રતિક સ્વરૂપે અભ્યાસક્રમની વિભાવના થવી જોઈએ." આ વ્યાખ્યા કોણે આપી હતી?
- (A) ફ્રોબેલ
(B) મુનરો
(C) ટાઈલર
(D) બેકન
51. કસોટીની નીચેનામાંથી કયા પ્રકારની વિગતોને કારણે પ્રાપ્તાંકોનો વિસ્તાર વધે છે ?
- (A) ખૂબ સરળ
(B) ખૂબ કઠિન
(C) સરેરાશ કઠિન
(D) (A) અને (B) નું મિશ્રણ
52. નીચે આપેલ માપ પદ્ધતિઓ (માપન કક્ષાઓ) નાં જૂથોમાંથી ચોકસાઈની દૃષ્ટિએ નીચલાથી ઉપલાના ક્રમના માપદંડને ધ્યાનમાં રાખીને એક જૂથ પસંદ કરો.
- (A) ક્રમલક્ષી, નામલક્ષી, અંતરાલ, ગુણોત્તર
(B) નામલક્ષી, ક્રમલક્ષી, ગુણોત્તર, અંતરાલ
(C) નામલક્ષી, ક્રમલક્ષી, અંતરાલ, ગુણોત્તર
(D) ક્રમલક્ષી, અંતરાલ, ગુણોત્તર, નામલક્ષી

53. The research conducted by Pavlov to develop classical conditioning theory of learning is a _____ type of research.

- (A) Applied
- (B) Action
- (C) Fundamental
- (D) Correlational

54. Which of the following statements are correct in terms of research.

1. It is a systematic process
2. It leads to enhancement of knowledge
3. Hypotheses are tested in some types of research
4. It gives expected solution of the problem

- (A) 1, 2, 3, 4
- (B) 1, 2, 3
- (C) 1, 3, 4
- (D) 1, 2, 4

53. શાસ્ત્રીય અભિસંધાન સિદ્ધાંતનો વિકાસ કરવા માટે પેવલોવે કરેલ સંશોધન એ _____ પ્રકારનું સંશોધન છે.

- (A) વ્યાવહારિક
- (B) ક્રિયાત્મક
- (C) પાયાનું
- (D) સહસંબંધાત્મક

54. સંશોધનના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી કયા વિધાનો સાચા છે ?

1. તે એક વ્યવસ્થિત પ્રક્રિયા છે
2. તે જ્ઞાનના વિકાસ તરફ દોરી જાય છે
3. અમુક પ્રકારનાં સંશોધનોમાં ઉત્કલ્પનાની ચકાસણી થાય છે
4. તે સમસ્યાનો અપેક્ષિત ઉકેલ આપે છે

- (A) 1, 2, 3, 4
- (B) 1, 2, 3
- (C) 1, 3, 4
- (D) 1, 2, 4

55. Which of the following can NOT be an intervening variable in the context of “the study of effectiveness of a particular teaching strategy on the achievement of students of Grade IX in Mathematics” ?

1. Study habits of the students.
2. Reasoning ability of the students.
3. Grade IX.
4. Achievement in Mathematics.

- (A) 1 and 2
(B) 2 and 3
(C) 3 and 4
(D) 2, 3 and 4

56. Which type of hypothesis is “There is difference between job satisfaction of the teachers of government and private secondary schools” ?

- (A) Null
(B) Non Directional
(C) Directional
(D) Statistical

55. “ધોરણ-IXના વિદ્યાર્થીઓની ગણિત વિષયમ સિદ્ધિ પર ચોક્કસ અધ્યાપન વ્યૂહરચનાની અસરનો અભ્યાસ”ના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી કયા ચલ આંતરવર્તી ચલ ન હોઈ શકે ?

1. વિદ્યાર્થીઓની અભ્યાસ ટેવો
2. વિદ્યાર્થીઓની તર્કશક્તિ
3. ધોરણ-IX
4. ગણિત વિષયમાં સિદ્ધિ

- (A) 1 અને 2
(B) 2 અને 3
(C) 3 અને 4
(D) 2, 3 અને 4

56. “સરકારી અને ખાનગી માધ્યમિક શાળાના શિક્ષકોના કાર્ય સંતોષ વચ્ચે તફાવત છે.” આ કયા પ્રકારની ઉત્કલ્પના છે ?

- (A) શૂન્ય
(B) બિનદિશાસૂચક
(C) દિશાસૂચક
(D) અંકશાસ્ત્રીય

57. Out of the following, which are the sources of hypothesis ?

1. Previous research reports
2. Statistical techniques
3. Pre experiences of the researcher
4. Research tool
5. Insight of researcher

- (A) 2, 3, 5
(B) 3, 4, 5
(C) 1, 3, 5
(D) 1, 3, 4

58. Which of the following is NOT a correct matching ?

- (A) Jersey numbers of cricketers - Nominal scale
- (B) Weight of students - Ratio scale
- (C) Superior performance in singing competition - Ordinal scale
- (D) Scores in English achievement test - Ordinal scale

57. નીચેનામાંથી ઉત્કલ્પનાના સ્ત્રોતો કયા છે ?

1. પૂર્વસંશોધનોના અહેવાલો
2. આંકડાશાસ્ત્રીય પ્રયુક્તિઓ
3. સંશોધકના પૂર્વાનુભવો
4. સંશોધન ઉપકરણ
5. સંશોધકની આંતરસૂઝ

- (A) 2, 3, 5
(B) 3, 4, 5
(C) 1, 3, 5
(D) 1, 3, 4

58. નીચેનામાંથી કઈ જોડ સાચી નથી ?

- (A) ક્રિકેટર્સની જર્સીના નંબર - નામલક્ષી (ઓળખ) માપ
- (B) વિદ્યાર્થીઓનું વજન - ગુણોત્તર માપ
- (C) ગાન સ્પર્ધામાં ચડીયાતો દેખાવ - ક્રમાંક માપ
- (D) અંગ્રેજીની સિદ્ધિ કસોટીના પ્રાપ્તાંકો - ક્રમાંક માપ

59. If 't' value obtained for particular data is 9, then what can be said about the F value for the same data ?

- (A) $F = 3$
- (B) $F = 0.9$
- (C) $F = 9$
- (D) $F = 81$

60. While studying the attitudes of married women towards social media, a researcher continues interviewing them until the satisfying findings are NOT derived. Which paradigm of research does he follow here ?

- (A) Grounded theory
- (B) Case study
- (C) Ethnographic study
- (D) Narrative

61. The main purpose for which a teacher asks students to maintain a reflective journal is

- (A) To enhance attainment of instructional objectives
- (B) To enhance participation of students in learning experiences
- (C) To provide more scope for reflection on learning activities
- (D) To enhance learning based on reflection

59. જો ચોક્કસ પ્રદત્ત માટે 't' નું મૂલ્ય 9 મળ્યું હોય તો તે જ પ્રદત્ત માટેના F મૂલ્ય વિશે શું કહી શકાય ?

- (A) $F = 3$
- (B) $F = 0.9$
- (C) $F = 9$
- (D) $F = 81$

60. પરિણિત મહિલાઓના સામાજિક માધ્યમો પ્રત્યેના વલણોનો અભ્યાસ કરતી વખતે એક સંશોધક સંતોષકારક તારણો ન મળે ત્યાં સુધી પરિણિત મહિલાઓના ઇન્ટરવ્યૂ લેવાનું ચાલુ રાખે છે. અહીં તે સંશોધનના કયા પરિપ્રેક્ષ્યનો અમલ કરે છે ?

- (A) ગ્રાઉન્ડેડ થીયરી
- (B) વ્યક્તિ અભ્યાસ
- (C) એથ્નોગ્રાફિક અભ્યાસ
- (D) કથાત્મક

61. વિદ્યાર્થીઓને ચિંતનાત્મક જર્નલ લખતા રહેવાનું કહેવા પાછળ મુખ્ય હેતુ કયો છે ?

- (A) શૈક્ષણિક હેતુઓની સિદ્ધિમાં સંવર્ધન કરવું
- (B) અધ્યયન અનુભવોમાં વિદ્યાર્થીની સહભાગીતામાં વધારો કરવો
- (C) અધ્યયન પ્રવૃત્તિઓમાં ચિંતન અર્થે વધારે તક આપવી
- (D) ચિંતન આધારિત અધ્યયનમાં વૃદ્ધિ કરવી

62. If the feedback is given immediately after a response, it is

- (A) Corrective feedback
- (B) Predictive feedback
- (C) Positive feedback
- (D) Negative feedback

63. The main purpose of displaying portfolios of student is

- (A) To showcase the variety in learning attained by learners for the benefit of parents to prove that students are learning
- (B) To convince the students that they can learn and motivate them to put more efforts
- (C) To showcase the developmental changes and highest level of learning attained by the learners
- (D) To provide concrete proof of classroom learning to the authorities

64. Students are sitting in small groups discussing and framing HOT questions from a piece of content. This scenario describes

- (A) ABL
- (B) PBL
- (C) Blanded learning
- (D) Concept teaching

62. જો પ્રતિભાવ પછી તરત જ પ્રતિપોષણ આપવામાં આવે તો તે કયા પ્રકારનું પ્રતિપોષણ છે ?

- (A) સુધારાત્મક
- (B) આગાહીસૂચક
- (C) હકારાત્મક
- (D) નકારાત્મક

63. વિદ્યાર્થીઓના પોર્ટફોલિયોને પ્રદર્શિત કરવાનો મુખ્ય હેતુ શો છે ?

- (A) અધ્યેતા શીખવાની વિવિધ પદ્ધતિમાં સિદ્ધિ ધરાવે છે તે પ્રદર્શિત કરીને વાલીઓને દર્શાવવું કે તેમનાં સંતાનો અધ્યયન કરી રહ્યા છે
- (B) પોતે શીખી રહ્યા છે તેની ખાતરી વિદ્યાર્થીઓને કરાવવી અને તેઓને વધુ મહેનત કરવા માટે અભિપ્રેરિત કરવા
- (C) વિકાસાત્મક પરિવર્તનો અને વિદ્યાર્થીઓએ પ્રાપ્ત કરેલા અધ્યયનના સર્વોચ્ચ સ્તરને પ્રદર્શિત કરવો
- (D) સત્તાધીશોને નક્કર પુરાવો આપવો કે વર્ગમાં અધ્યયન થઈ રહ્યું છે

64. વિદ્યાર્થીઓ નાનાં જૂથોમાં બેસીને વિષયવસ્તુના એક ખંડ પરથી ઉચ્ચતર વિચારણા માંગે તેવા પ્રશ્નો રચી રહ્યા છે. આ પરિદૃશ્ય શાનું વર્ણન કરે છે ?

- (A) ABL
- (B) PBL
- (C) બ્લેન્ડેડ અધ્યયન
- (D) સંકલ્પના અધ્યાપન

65. A researcher wants to study the communication process in classroom in its totality. Which of the following would be the most appropriate for this study ?
- (A) Flander's interaction analysis system
(B) Galloway's system of interaction analysis
(C) Audio recording of classroom process
(D) Interview of students and teacher
66. If a teacher is providing learning experiences to develop 'Objectivity' among the students then which of the following domains is he trying to work with ?
- (A) Cognitive domain
(B) Affective domain
(C) Spiritual domain
(D) Psychomotor domain
67. Which of the following is the basis of observation in Flander's interaction analysis of classroom teaching ?
- (A) Verbal behaviour of teacher and students
(B) Non-verbal behaviour of teacher and students
(C) Both verbal and non-verbal behaviour of teacher and students
(D) Verbal behaviour and silence of teacher and students
65. એક સંશોધક વર્ગમાંની પ્રત્યાયન પ્રક્રિયાનો સમગ્રતાલક્ષી અભ્યાસ કરવા માંગે છે. તે માટે નીચેના પૈકી કયું સૌથી ઉચિત છે ?
- (A) ફ્લેન્ડરની વર્ગવ્યવહાર વિશ્લેષણ પ્રણાલી
(B) ગેલોવેની વર્ગવ્યવહાર વિશ્લેષણ પ્રણાલી
(C) વર્ગ-પ્રક્રિયાનું ધ્વનિમુદ્રણ
(D) વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોના ઇન્ટરવ્યૂ
66. એક શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓમાં અનાત્મલક્ષિતાનો વિકાસ કરવા માટે અધ્યયન અનુભવો પૂરા પાડી રહ્યા છે. તો એ કયા ક્ષેત્ર અંતર્ગત કાર્ય કરી રહ્યા છે ?
- (A) બોધાત્મક
(B) ભાવાત્મક
(C) આધ્યાત્મિક
(D) મનોશારીરિક
67. ફ્લેન્ડરના વર્ગવ્યવહાર-વિશ્લેષણના અવલોકનના આધાર કયા છે ?
- (A) શિક્ષક અને વિદ્યાર્થીનાં શાબ્દિક વર્તનો
(B) શિક્ષક અને વિદ્યાર્થીનાં અશાબ્દિક વર્તનો
(C) શિક્ષક અને વિદ્યાર્થીનાં શાબ્દિક અને અશાબ્દિક વર્તનો
(D) શિક્ષક અને વિદ્યાર્થીનાં શાબ્દિક વર્તનો અને શાંતિ

68. A difference in the assumptions of Flander's and Galloway's system of interaction analysis is in the

- (A) Importance of verbal behaviour
- (B) Importance of non-verbal behaviour
- (C) Importance of pupil participation
- (D) Importance of teacher initiated talk

69. Which of the forms of teacher self-assessment will NOT involve verbal descriptions of levels of performance ?

- (A) Check list
- (B) Rubric
- (C) Rating scale
- (D) Achievement test

70. Which of the following pedagogic alternatives is most appropriate if the teacher wants to enable her students re-examine existing practices and structures ?

- (A) Constructivist
- (B) Critical
- (C) Technology based
- (D) Activity based

68. ફ્લેન્ડર અને ગેલોવેની વર્ગવ્યવહાર વિશ્લેષણની પ્રણાલીમાંના કયા ગૃહિતમાં તફાવત પડે છે ?

- (A) શાબ્દિક વર્તનની અગત્ય
- (B) અશાબ્દિક વર્તનની અગત્ય
- (C) વિદ્યાર્થીની સહભાગીતાની અગત્ય
- (D) શિક્ષકની પહેલથી શરૂ થતી વાતની અગત્ય

69. શિક્ષકના સ્વમૂલ્યાંકનના કયા સ્વરૂપમાં તેઓના દેખાવ (performance)ના સ્તરના શાબ્દિક વર્ણનનો સમાવેશ નથી થતો ?

- (A) ઓળખયાદી
- (B) ગુણાંકન-યોજના
- (C) ક્રમ માપદંડ
- (D) સિદ્ધિ કસોટી

70. એક શિક્ષક ઈચ્છે છે કે તેના વિદ્યાર્થીઓ હાલના વ્યવહારો અને માળખાઓનું પુનઃપરીક્ષણ કરવા સમર્થ બને. આ માટે કયા પ્રકારનું અધ્યાપન શાસ્ત્ર યોગ્ય ગણાય ?

- (A) સંરચનાવાદી
- (B) આલોચનાત્મક
- (C) તકનિકી આધારિત
- (D) પ્રવૃત્તિ આધારિત

71. The primary purpose of ICT integration is for
- (A) Promoting concerns for economy in use of resources
 - (B) Enhancing student involvement in learning
 - (C) Reducing workload of teachers in terms of transactional hours
 - (D) Optimising learning outcomes

72. Critically judge the following.

Assertion (A) : Education is the key that unlocks the door to modernisation.

Reason (R) : Development of technology facilitates interaction among people.

Code :

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) Only (A) is true but (R) is false
- (D) Only (R) is true

73. Which of the following principles is used in shaping behaviour in Skinner's operant conditioning ?

- (A) Principle of successive approximation
- (B) Principle of keeping the response simple and complex
- (C) Principle of reward and punishment
- (D) Principle of keeping the response sweet and soft

71. ICTના સમન્વય (integration)નો પ્રાથમિક હેતુ છે

- (A) સ્રોતોના ઉપયોગમાં આર્થિક બાબતો અંગે વિચારને પ્રોત્સાહન આપવા
- (B) અધ્યયનમાં વિદ્યાર્થીઓની સામેલગીરી વધારવી
- (C) અધ્યાપનના કલાકોના સંદર્ભમાં શિક્ષકોનો કાર્યભાર હળવો કરવો
- (D) અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ વધારવી

72. નીચેની બાબતો અંગે વિવેચનાત્મક નિર્ણય લો.

અભિકથન (A) : શિક્ષણ એ આધુનિકીકરણનો દરવાજો ખોલવાની ચાવી છે.

કારણ (R) : તફનીકીનો વિકાસ લોકો વચ્ચેની આંતરક્રિયાને સુવિધાજનક બનાવે છે.

સંકેત -

- (A) (A) અને (R) બંને સાચા છે
- (B) (A) અને (R) બંને ખોટા છે
- (C) ફક્ત (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે
- (D) ફક્ત (R) સાચું છે

73. સ્કિનરના કારક અભિસંધાનમાં વર્તન ઘડતરમાં નીચેનામાંથી કયા સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?

- (A) ક્રમિક અંદાજ (approximation)નો સિદ્ધાંત
- (B) પ્રતિચારને સરળ અને સંકુલ રાખવાનો સિદ્ધાંત
- (C) ઈનામ (reward) અને સજાનો સિદ્ધાંત
- (D) પ્રતિચારને મીઠો અને નરમ રાખવાનો સિદ્ધાંત

74. Video conferencing is an example of

- (A) Synchronous technology
- (B) Asynchronous technology
- (C) Both synchronous and asynchronous technology
- (D) Hybrid technology

75. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and the other is labelled as Reason (R).

Assertion (A) : In classroom communication, socratic questioning is one of the effective strategies to promote understanding.

Reason (R) : Feedback through student evaluation of teachers enhances the quality of classroom communication.

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (D) Both (A) and (R) are true but (R) is the correct explanation of (A)

74. વિડીયો કોન્ફરન્સિંગ _____ નું ઉદાહરણ છે.

- (A) સિંક્રોનસ પ્રૌદ્યોગિકી
- (B) અસિંક્રોનસ પ્રૌદ્યોગિકી
- (C) સિંક્રોનસ અને અસિંક્રોનસ પ્રૌદ્યોગિકી
- (D) સંકર પ્રૌદ્યોગિકી

75. નીચે બે વિધાનો આપવામાં આવ્યા છે એક અભિકથન (A) છે અને બીજું કારણ (R) છે.

અભિકથન (A) : વર્ગખંડ સંપ્રેષણમાં સમજનો વિકાસ કરવા માટેની એક અસરકારક પદ્ધતિ છે સોક્રેટિક પ્રશ્ન પદ્ધતિ.

કારણ (R) : શિક્ષકોના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા થતા મૂલ્યાંકન દ્વારા થતા પ્રતિપોષણથી વર્ગખંડ સંપ્રેષણની ગુણવત્તા સુધરે છે.

- (A) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે
- (B) (A) ખોટું છે પણ (R) સાચું છે
- (C) (A) અને (R) બંને સાચાં છે, પણ (R) એ (A) નું સાચું વર્ણન નથી
- (D) (A) અને (R) બંને સાચાં છે પણ (R) એ (A) નું સાચું વર્ણન છે

76. Given below are two statements

Statement - 1 : Use of ICT in research is a super-imposition that should be discouraged.

Statement - 2 : Research ethics and its observance has to be a mandatory requirement.

In the light of the above statements, choose correct option :

- (A) Statement 1 is false but Statement 2 is true
- (B) Statement 1 is true but Statement 2 is false
- (C) Both Statement 1 and 2 are true
- (D) Both Statement 1 and 2 are false

77. In different levels of teaching, problem solving ability develops at

- (A) Knowledge level
- (B) Understanding level
- (C) Reflective level
- (D) Memory level

78. What is the full form of DIKSHA ?

- (A) Digital Initiative for Knowledge Sharpen
- (B) Digital Initiative for Knowledge Shaking
- (C) Digital Initiatives for Knowledge Shake
- (D) Digital Infrastructure for Knowledge Sharing

76. નીચે બે વિધાનો આપવામાં આવ્યા છે.

વિધાન-1: ICTનો સંશોધનમાં ઉપયોગ એક વધારાનું ભારણ છે તેને રોકવું જોઈએ.

વિધાન-2: સંશોધનની આચારસંહિતા અને તેનું પાલન ફરજિયાત આવશ્યકતા હોવી જોઈએ.

ઉપરોક્ત વિધાનોના સંદર્ભમાં સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) વિધાન 1 ખોટું છે પણ વિધાન 2 સાચું છે
- (B) વિધાન 1 સાચું છે પણ વિધાન 2 ખોટું છે
- (C) વિધાન 1 અને 2 બંને સાચાં છે
- (D) વિધાન 1 અને 2 બંને ખોટાં છે

77. અધ્યાપનની વિવિધ કક્ષાઓ પૈકી સમસ્યા ઉકેલ ક્ષમતાનો વિકાસ _____ કક્ષાએ થાય છે.

- (A) જ્ઞાન કક્ષાએ
- (B) સમજ કક્ષાએ
- (C) ચિંતનાત્મક કક્ષાએ
- (D) સ્મૃતિ કક્ષાએ

78. DIKSHAનું પૂરું નામ શું છે

- (A) Digital Initiative for Knowledge Sharpen
- (B) Digital Initiative for Knowledge Shaking
- (C) Digital Initiatives for Knowledge Shake
- (D) Digital Infrastructure for Knowledge Sharing

79. What is the full form of NISHTHA ?

- (A) National Initiative for School Heads' and Teachers' Holistic Advancement
- (B) National Infrastructure for School Head Teacher's Holistic Advancement
- (C) National Initiative for School Head Teacher's Holistic Advancement
- (D) National Infrastructure for School Heads' and Teacher's Holistic Advancement

80. Which among the following should be the criteria to assess a teacher-made ICT resource ?

1. Language
2. Content validity
3. Availability of app at learner's end
4. Time-taken by teacher in development of the resource

Choose the most appropriate answer from the option given below :

- (A) 1, 2 and 3
- (B) 1, 2 and 4
- (C) 2, 3 and 4
- (D) 1 and 2 only

79. NISHTHA નું પૂરું નામ શું છે

- (A) National Initiative for School Heads' and Teachers' Holistic Advancement
- (B) National Infrastructure for School Head Teacher's Holistic Advancement
- (C) National Initiative for School Head Teacher's Holistic Advancement
- (D) National Infrastructure for School Heads' and Teacher's Holistic Advancement

80. શિક્ષક રચિત ICT સ્ત્રોતોનું એસેસમેન્ટ કરવા માટે નીચેનામાંથી કયા માપદંડો હોવા જોઈએ ?

1. ભાષા
2. વિષય વસ્તુની યથાર્થતા
3. અધ્યેતા પક્ષે એપ (App)ની ઉપલબ્ધતા
4. સ્ત્રોતનો વિકાસ કરવા માટે શિક્ષકે લીધેલ સમય

નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સૌથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

- (A) 1, 2 અને 3
- (B) 1, 2 અને 4
- (C) 2, 3 અને 4
- (D) ફક્ત 1 અને 2

81. SWOT analysis implies the four processes involved in management. Select the correct one.

- (A) Submission, Weakness, Opportunity, Talent
- (B) Strength, Wellness, Obligation, Threat
- (C) Strength, Weakness, Opportunity, Threat
- (D) Submission, Wellness, Obligation, Talent

82. Select incorrect types of management.

- (A) Centralized and decentralized
- (B) External and internal
- (C) Dependent and independent
- (D) Autocratic and democratic

83. Make correct pairs.

A	B
i. Contingency model	1. Hersey and Blanchard
ii. Management grid model	2. Bill reddin
iii. Situational leadership model	3. Fiedler
iv. Tridimensional model	4. Blake and Monston

- (A) i - 1, ii - 3, iii - 4, iv - 2
- (B) i - 3, ii - 4, iii - 1, iv - 2
- (C) i - 2, ii - 3, iii - 1, iv - 4
- (D) i - 4, ii - 2, iii - 1, iv - 3

81. SWOT વિશ્લેષણ વ્યવસ્થાપન સાથે સંકળાયેલી ચાર પ્રક્રિયાઓને સાંકળે છે. નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) સબમીશન, નબળાઈ, તક, પ્રતિભા
- (B) સામર્થ્ય, સુખાકારી, જવાબદારી, ભય
- (C) સામર્થ્ય, નબળાઈ, તક, ભય
- (D) સબમીશન, સુખાકારી, જવાબદારી, ભય

82. વ્યવસ્થાપનના ખોટાં પ્રકાર પસંદ કરો.

- (A) કેન્દ્રિત અને વિકેન્દ્રિત
- (B) બાહ્ય અને આંતરિક
- (C) પરતંત્ર અને સ્વતંત્ર
- (D) આપખુદ અને લોકશાહી

83. સાચી જોડો બનાવો.

A	B
i. કન્ટીજન્સી પ્રતિમાન	1. હર્સી અને બ્લેન્કાર્ડ
ii. મેનેજમેન્ટ ગ્રીડ પ્રતિમાન	2. બિલ રેડીન
iii. સિચ્યુએશનલ નેતૃત્વ પ્રતિમાન	3. ફિડલર
iv. ત્રિપરિમાણીય પ્રતિમાન	4. બ્લેક એન્ડ મોન્સ્ટન

- (A) i - 1, ii - 3, iii - 4, iv - 2
- (B) i - 3, ii - 4, iii - 1, iv - 2
- (C) i - 2, ii - 3, iii - 1, iv - 4
- (D) i - 4, ii - 2, iii - 1, iv - 3

84. Select the weak point of transformational leadership.
- (A) Normative approach
(B) Comprehensive approach
(C) Emphasis on policy
(D) Emphasis on vision
85. Who is considered as father of psychodynamic traits of leadership ?
- (A) Carl Jung
(B) Sigmund Freud
(C) J. H. Pestalozzi
(D) Alfred Bandura
86. Six sigma, aiming at performance improvement, uses problem solving practices in which sequence ?
- (A) AMCID
(B) MACDI
(C) DMAIC
(D) CDAMI

84. ટ્રાન્સફોર્મેશનલ નેતૃત્વની નબળી બાબત પસંદ કરો.
- (A) ધારણાત્મક અભિગમ
(B) સર્વગ્રાહી અભિગમ
(C) નીતિ પર ભાર
(D) દૃષ્ટિ (vision) પર ભાર
85. નેતૃત્વના મનોગત્યાત્મક ગુણોના પિતા તરીકે સ્વીકારવામાં આવે છે.
- (A) કાર્લ યુંગ
(B) સિગ્મંડ ફ્રોઈડ
(C) જી. એચ. પેસ્તોલોજી
(D) આલ્ફ્રેડ બાંદુરા
86. દેખાવ (નિવર્તન)માં સુધારાનું લક્ષ્ય રાખતા છ સિગ્મા (six sigma) સમસ્યા ઉકેલ વ્યવહાર (practices)નો કયા ક્રમમાં ઉપયોગ કરે છે ?
- (A) AMCID
(B) MACDI
(C) DMAIC
(D) CDAMI

87. Find out the Japanese model of change.

- (A) Lewin's change management model
- (B) Ikigai model
- (C) Kaizen model
- (D) Bridge's transition model

88. Which one of the following is NOT the Motto of NAAC ?

- (A) Excellence
- (B) Accountability
- (C) Credibility
- (D) Relevance

89. If a cost benefit analysis does NOT appear right in a situation, one should go for

- (A) Estimated value analysis
- (B) Cost effective analysis
- (C) Decision tree analysis
- (D) Extrapolated cost analysis

87. પરિવર્તનનું જાપાની પ્રતિમાન ઓળખો.

- (A) લેવીનનું પરિવર્તન વ્યવસ્થાપન પ્રતિમાન
- (B) ઈકીગાયનું પ્રતિમાન
- (C) કાઈઝન પ્રતિમાન
- (D) બ્રિજનું ટ્રાન્ઝેક્શનલ પ્રતિમાન

88. NAACનું ધ્યેય વાક્ય કયું નથી ?

- (A) ઉત્કૃષ્ટતા
- (B) ઉત્તરદાયિત્વ
- (C) વિશ્વસનીયતા
- (D) પ્રસ્તુતતા

89. જો કોઈ પરિસ્થિતિમાં પડતર લાભ વિશ્લેષણ (cost benefit analysis) સાચી ન લાગે તો _____ નો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

- (A) અંદાજિત મૂલ્ય વિશ્લેષણ
- (B) પડતર અસરકારકતા વિશ્લેષણ
- (C) નિર્ણય વૃક્ષ વિશ્લેષણ
- (D) એક્સ્ટ્રાપોલેટેડ પડતર વિશ્લેષણ

90. In which year the International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education (INQAAHE) started and where is the Headquarter of the agency ?

- (A) Paris, France in 1961
- (B) Barcelona Spain in 1991
- (C) London, UK in 1971
- (D) New York, USA in 1981

91. How many articles are there in UNCRPD ?

- (A) 49
- (B) 51
- (C) 50
- (D) 48

92. Which are the barriers of inclusive education in India ?

1. Lack of physical facilities
2. Lack of teachers with disabilities
3. Lack of awareness among parents regarding inclusive education
4. Lack of digital text books
5. Lack of flexibility in curriculum

- (A) 1 and 3
- (B) 2 and 4
- (C) 1, 3 and 5
- (D) 2, 4 and 5

90. ઈન્ટરનેશનલ નેટવર્ક ફોર ક્વોલિટી એસ્યોરન્સ એજન્સી ઈન હાયર એજ્યુકેશન (INQAAHE) ક્યારે શરૂ થયું અને તેનું મુખ્ય મથક ક્યાં છે ?

- (A) 1961માં, પેરિસ, ફ્રાન્સ
- (B) 1991માં, બાર્સેલોના, સ્પેન
- (C) 1971માં, લંડન, UK
- (D) 1981માં, ન્યૂયોર્ક, USA

91. UNCRPDમાં કુલ કેટલી કલમો છે ?

- (A) 49
- (B) 51
- (C) 50
- (D) 48

92. ભારતમાં સમાવેશક શિક્ષણના અવરોધો કયા છે ?

1. ભૌતિક સુવિધાઓનો અભાવ
2. અક્ષમતા ધરાવતા શિક્ષકોનો અભાવ
3. વાલીઓમાં સમાવેશ શિક્ષણ પ્રત્યેની જાગૃતિનો અભાવ
4. વિજ્ઞાણ (digital) પાઠ્યપુસ્તકોનો અભાવ
5. અભ્યાસક્રમમાં લવચિકતાનો અભાવ

- (A) 1 અને 3
- (B) 2 અને 4
- (C) 1, 3 અને 5
- (D) 2, 4 અને 5

93. Responsibility of all kind of coordination for implementing _____ was assigned to social justice and empowerment ministry of India.

- (A) National Policy for Persons with Disabilities - 2006
- (B) NEP - 2020
- (C) Programme of Action - 1992
- (D) NEP 1986

94. 21 types of disabilities are defined in

- (A) RCI - 1992
- (B) PWD Act - 1995
- (C) RPWD Act - 2016
- (D) National Policy for Persons with Disabilities - 2006

95. Which are the ways of curriculum adaptation ?

- (A) Assimilation and accommodation
- (B) Assimilation and modification
- (C) Accommodation and modification
- (D) Modification and flexibility

93. _____ ના અમલ માટે તમામ પ્રકારનું સંકલન કરવાનું કામ કરવાની જવાબદારી ભારતના સામાજિક ન્યાય અને સશક્તિકરણ મંત્રાલયને સોંપવામાં આવી હતી.

- (A) દિવ્યાંગજનો માટે રાષ્ટ્રીય નીતિ 2006
- (B) NEP - 2020
- (C) પ્રોગ્રામ ઓફ એક્શન-1992
- (D) NEP 1986

94. _____ માં 21 પ્રકારની અક્ષમતાઓ વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવી છે.

- (A) RCI - 1992
- (B) PWD Act - 1995
- (C) RPWD Act - 2016
- (D) દિવ્યાંગજનો માટે રાષ્ટ્રીય નીતિ 2006 (NPPWD-2006)

95. અભ્યાસક્રમ અનુકૂળનની રીતો કઈ છે ?

- (A) પરિપાચન અને તદ્દયોગ્યતા સ્થાપન
- (B) પરિપાચન અને સુધારાવધારા (modification)
- (C) તદ્દયોગ્યતા સ્થાપન અને સુધારાવધારા
- (D) સુધારાવધારા અને લવચિકતા

96. Which of the following are the essentials of inclusive education ?

1. Balanced and multilevel curriculum should be developed.
2. There should be provision for cooperative learning in curriculum.
3. Instead of making the students adjust with school, the school should adjust with students.
4. Game-based teaching methods and techniques should also be used during teaching learning process.
5. Special children should be taught by the special teachers only.

- (A) 2,3,4,5
(B) 3,4,5,1
(C) 1,2,3,4
(D) 1,2,3,5

97. _____ says that instead of saying that a person is having disability we should inquire at which level of own efficiency a person is able to work.

- (A) NCF
(B) SSA
(C) NEP 1986
(D) ICF

96. નીચેનામાંથી સમાવેશ શિક્ષણની આવશ્યકતાઓ કઈ છે ?

1. સંતુલિત અને બહુસ્તરીય અભ્યાસક્રમની રચના થવી જોઈએ.
2. અભ્યાસક્રમમાં સહકારી અધ્યયનની જોગવાઈ હોવી જોઈએ.
3. વિદ્યાર્થીઓ શાળા સાથે અનુકૂળન સાથે તેવું કરવાને બદલે શાળાએ વિદ્યાર્થીઓ સાથે અનુકૂળન સાધવું જોઈએ.
4. અધ્યાપન અધ્યયન પ્રક્રિયામાં ખેલ આધારિત અધ્યાપન પદ્ધતિ અને પ્રયુક્તિઓનો ઉપયોગ પણ થવો જોઈએ.
5. વિશિષ્ટ બાળકોને વિશિષ્ટ શિક્ષકોએ જ શિક્ષણ આપવું જોઈએ.

- (A) 2,3,4,5
(B) 3,4,5,1
(C) 1,2,3,4
(D) 1,2,3,5

97. _____ કહે છે કે વ્યક્તિ અક્ષમતા ધરાવે છે એવું કહેવાને બદલે તે પોતાની ક્ષમતાની કઈ કક્ષાએ કામ કરી શકે છે તેની તપાસ થવી જોઈએ.

- (A) NCF
(B) SSA
(C) NEP 1986
(D) ICF

98. _____ is a conceptual frame work that describes disability, health and functioning of a person.

- (A) ICF
- (B) NCRPD
- (C) RCI Act
- (D) Person with Disability Act 1995

99. Which of the following provisions are made in National Policy for Persons with Disabilities – 2006 ?

1. Person with Disabilities will be known as “Divyang”.
2. To prevent disability by identifying it at preliminary level.
3. Transparent system will be developed to provide disability certificate to the person with disability.
4. Care of the pregnant woman will be taken so that child will not born with disabilities.

- (A) 1, 2 and 4
- (B) 2, 3 and 4
- (C) 1, 3 and 4
- (D) 1, 2 and 3

98. _____ એ એવું સંકલ્પનાત્મક માળખું છે, જે વ્યક્તિની અક્ષમતા, સ્વાસ્થ્ય અને કાર્ય પદ્ધતિઓનું વર્ણન કરે છે.

- (A) ICF
- (B) NCRPD
- (C) RCI ACT
- (D) Person with Disability Act 1995

99. દિવ્યાંગજનો માટે રાષ્ટ્રીય નીતિ-2006 માં નીચેનામાંથી કઈ જોગવાઈઓ કરવામાં આવી છે ?

1. અક્ષમતા ધરાવતી વ્યક્તિને દિવ્યાંગ તરીકે ઓળખવામાં આવશે.
2. પ્રારંભિક કક્ષાએ અક્ષમતાને ઓળખીને તેને અટકાવવી.
3. અક્ષમતા ધરાવતી વ્યક્તિને અક્ષમતાનું પ્રમાણપત્ર આપવા માટે પારદર્શક વ્યવસ્થા ગોઠવવામાં આવશે.
4. બાળક અક્ષમતા સાથે ન જન્મે તે માટે સગર્ભા મહિલાની સંભાળ રાખવામાં આવશે.

- (A) 1, 2 અને 4
- (B) 2, 3 અને 4
- (C) 1, 3 અને 4
- (D) 1, 2 અને 3

100. Which of the following tasks are assigned to Rehabilitation Council of India in Amended RCI Act (1992) in the year 2000 ?

1. To prepare central rehabilitation register.
2. To prepare standard curriculum for special education system.
3. To train the persons who are not eligible but provide any service on professional basis to the person with disabilities.
4. To prepare trained human resource to work in the area of rehabilitation of disables.

- (A) 1, 2 and 3
(B) 2, 3 and 4
(C) 1, 3 and 4
(D) 1, 2 and 4

100. RCI Act (1992) માં વર્ષ 2000માં કરવામાં આવેલ સુધારા મુજબ ભારતીય પુનર્વસન પરિષદને નીચેનામાંથી કયા કાર્યો સોંપવામાં આવ્યા છે ?

1. કેન્દ્રીય પુનર્વસન રજીસ્ટર તૈયાર કરવું.
2. વિશિષ્ટ શિક્ષણ વ્યવસ્થા માટે પ્રમાણિત અભ્યાસક્રમ તૈયાર કરવું.
3. લાયકાત ન ધરાવતી હોય તેમ છતાં અક્ષમ વ્યક્તિને વ્યવસાયિક ધોરણે કોઈપણ સેવા પૂરી પાડતી હોય તેને તાલીમ આપવી.
4. અક્ષમ લોકોના પુનર્વસનના ક્ષેત્રમાં કામ કરવા માટે તાલીમી માનવ સંસાધન તૈયાર કરવું.

- (A) 1, 2 અને 3
(B) 2, 3 અને 4
(C) 1, 3 અને 4
(D) 1, 2 અને 4

Space for Rough Work

SEAL

